

podlaga se tujčevi pēti, pravijo naš slavni Koseski in to je res. Gerda navada je tedej ptuje izdelke viši ceniti, kot domače, brez prevdarka: ali so v resnici tudi boljši od domačih? Gerdo je ptuje rokodelce visoko povzdigovati, domače pa zaničevati le zato, ker so domači. Verli domorodec tega nikdar ne bo storil, marveč bo vselej na glas hvalil, kar bo dobriga v domovini našel, bo marsikteriga rokodelca iz tamnote na dan potegnil, ga po deželi razglasil in mu dela naklonil; kar ni hvale vredniga, bo raji zamolčal ali pa saj z rahlo besedo poboljšati si prizadeval. Če pa leta in leta pretekó, in to ali uno domače rokodelstvo se clo nič ne povzdigne in nam ptuji rokodelci boljši in tudi cenejši blago ponujajo, je dolžnost vsaciga praviga domorodca, de zapusti domačiga rokodelca in se k unimu oberne, ki boljši blago izdeluje. Le po ti poti se zamorejo domači rokodelci iz svojiga spanja izbudi in persiliti, de s časam naprej gredó! Hud pomoček je sicer ta, pa je edini in gotovi za povzdigo domačiga rokodelstva. Taka je povsod in na celim sveti; človek mora človeka in narod narod dregati, de gresta oba naprej. Tako ravna tudi zdravnik, ki dostikrat le z grenjkimi in zopernimi zdravili zamore bolezin odgnati — večkrat mora bolniku clo roko ali nogo odrezati, de mu življenje ohrani. Bolí, bolí: pa drugači ne more biti!

Za nami bojo še ljudje prišli in zmirej bolj brihtni, zmirej bolj umetni bojo. Mi tedej le za boljši zarod rokodelcov skerbimo, če nismo zadovoljni z vsacim delam vsaciga mojstra Skaza, in ga s tem silimo, de da svojiga sina k boljšemu mojstru, kakor je on sam, in de ga na ptuje pošlje.

Železna cesta je cesarska naprava; Cesar gotovo vseskozi skerbijo za prid svojih podložnih in s teškim sercam dostikrat kaj ukažejo, kar temu ali unimu prihodke zmanjša. Pa Cesar — dobrotljivi oče — morajo skerbeti za občinski prid, ne le za dobiček posamesnih ljudi; zatorej so ukazali železnico napraviti, ktera bo marsikteriga hudo zadéla, veči število ljudi pa bo osrečila in njih prihodke povikšala.

Lejte, ljubi kmetje in rokodelci, taka je povsod; zatorej zdaj ni več čas za spanje, temuč za napredovanje, učenje, posnemanje, kar nas dobriga ptujci učijo.

Dr. B.

Še nekaj zastran korúnove bolezni.

Lanjsko leto sim si iz več krajev po Krajskim korúna nabral in ga zavoljo njegove bolezni na tanjko ogledoval. Kar je bilo zdraviga viditi, sim ga čez zimo spravil v klet in ga položil na zidek blizo okna, kakih 6 čevljev visoko od tal. Nekaj tega sim letašnjo spomlad posadil, nekaj pa za prihodnje ogledovanje še v kleti ležati pustil. De je bilo med tem korúnam veliko taciga, ki je bil popolnoma zdrav, sim se iz tega pripričal, ker sim ga lani prerezal, tudi od znotraj na tanjko ogledal in pri natančnim ogledi nič bolniga našel. Tako prerezaniga sim spravil v kleti.

Unidan spet pregledujem spravljeni korún in lejte! kaj sim zapazil? Na 3 do 4 palce dolzih poganjkah je obrodil — pa brez perja — veliko mladih korúnčkov, po lešniki ali orehi debelih, ki so bili večidel letašnji korúnovi gnjilobi podverženi! Pokazal sim tako bolán korún častitljivi Ljubljanski kmetijski družbi in ga po nji tudi vsim drugim avstrijskim kmetijskim družbam na ogled in za presodik poslal.

Ta korún je bil lani zdrav, ali je bil saj zdrav viditi; ni prišel ne v ilovnato, ne pešeno, ne slabo ne

dobro gnojeno zemljo; ni imel nič mokrote; ni imel clo nič perja, po katerim, kakor nekteri pravijo, bi bila mógla kužna vunanja sapa in bolezin va-nj iti; tudi na vunanj sapi ni bil in tudi na sonci ne — in vunder se je mladih korúnčkov gnjiloba in trohljivost perjela!

Kaj nam neki ta prigodba, ktero so že tudi drugi kmetovavci skusili, spričuje in kaže? Po mojih mislih nič družiga, kakor de je natora našiga korúna popačena in de je korún oslabeled, ker ga nismo začeli že davnej iz semena rediti. Bog daj, de bi res ne bilo, kar se bojimo! Vse pa nam spričuje, de bomo mogli prihodnjič na ta silno koristni sadež, brez kteriga bi ljudje le teško shajali, veliko veči skerb obračati, in de se ne smé, kakor dozdej, gerdo z njim ravnati, ampak de potrebuje pazljive skerbí umnih kmetovavcov!

F. Šmidt.

Popis perve sadne razstave v Ljubljani.

(Konec.)

Žlahtno sadje v razstavo dano od gosp. Friderika Greseljna, posestnika in c. k. uradnika pri deželnim poglavarstvu v Ljubljani, zasluži veliko veliko hvalo; posebno so gosp. Greseljnovi hruške nar imenitniših plemén. — Gospá Ana Janežova, vdova v Ljubljani, je razstavila dobriga španjskiga grojzdja, paradižnic in kumar. — Kdor v Ljubljani hoče nar žlahtnejših hrušek raznih plemén dobiti, mora iti k gospodu Jožefu Seunigu, starjimu; tukej bo našel veliko plemén nar imenitniših hrušk, pa tudi jabelk, akoravno stari gosp. Seunig imajo posebno veselje le s hruškami. Tukaj pa bo tudi dobil žlahtnih cepičev po volji, zakaj gosp. Seunig, so za poboljšanje krajske sadjoreje ves goreč gospod. Bog Jim daj še veliko let ljubo zdravje! Oni so tudi svojiga zéta, gosp. Dragotina Rünageljna, dosluženiga c. k. stotnika, za sadjorejo močno vneli, ki je pri pregledovanji in imenovanji v razstavo poslaniga sadja kmetijski družbi práv pridno pomagal. — Gosp. pater Benvenut, pridni delavec v nogradi Gospodovim za dušno in telesno osrečenje človeštva, so poslali v razstavo veliko jabelčnih plemén iz svojiga rojstniga kraja v Stražišči, in pa iz Teržiča. — Gosp. Andrej Fleišman, vertnar c. k. Ljubljanskiga botaniškiga verta, so dali iz tega verta razun kutin in papežove, podzemeljske ali laške repice (Topinambur) tudi nekaj smokev (fig), ki so bile letašnji tretji in pa zreli sad nekiga drevesa, ki so ga ranjki gosp. Hladnik — botanikar neumerjočiga imena — tukaj zasadili in ki je le v leti 1834, pa le enkrat, popolnoma zrel sad obrodil. — Gosp. Ignaci Bernbaher je dal 3 francoske kosmače; gosp. Pesjak pa Knopovo puternico v razstavo. —

Na koncu razstave nam je poslala modra sadjorejka, gospá Valderavova veliko žlahtnih jabelk in hrušk, ki jih je iz Celovca od vitezov Morovih in pa od žlahtniga gosp. Lanerja dobila, in nam je obljubila prihodnjo spomlad tudi žlahtnih cepičev podati, če jih bo kdo hotel imeti. Naj se tedej vsakteri, tode ob pravim časi, pri nas za-nje oglasi!

Gospod J. Oblak nam bo umetno izrisane podobe vsiga krajskiga sadja izdelal, de bomo sčasama imeli popolni sadni vert tudi v podobah.

Kar pri letašnji razstavi še nismo dobili, bomo pa v prihodnje dobili, — vsako leto kaj več — in tako je upati, de se bo sadjoreja močno povzdignila.

Poslednjič še enkrat opomnimo, de naj po danim popisu nobeden ne opusti, žlahtnih cepičev pridobiti si.

Dr. B.

Dopis iz Gorénskiga.

Hvala bodi Bogu, od vsih krajev slišimo vesélo